Vak	Nederlands
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exameneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Spreekvaardigheid	lj4-3	NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid (moet op SE)	Bestudeer het hoofdstuk Spreken en gesprekken. Je kan: - betrouwbare informatie verzamelen; - een informerende presentatie maken; - sprekerstypen herkennen; - herkennen of spreek- en gespreksvaardigheid belangrijk is in een beroep; - zelfstandig presenteren; - hulpmiddelen bij een presentatie gebruiken; - een spreekplan maken; - contact met het publiek maken.	MT	15 min.	1	Cijfer	Nee
02	Kijk- en luistervaardigheid	lj4-2	NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid (moet op SE)	Bestudeer het hoofdstuk Kijken en luisteren. Je kan: - kritisch kijken en luisteren; - aantekeningen maken; - non-verbale communicatie herkennen; - kijk- en luisterstrategieën gebruiken; - een kijk- en luistertoets voorbereiden; - het onderdeel tekstbegrip in een kijk- en luistertoets voldoende begrijpen; - meerkeuzevragen in een kijk- en luistertoets goed beantwoorden; - het onderdeel fictie in een kijk- en luistertoets voldoende begrijpen; - het onderdeel kritisch kijken en luisteren in een kijk- en luistertoets voldoende begrijpen.	ST	135 min.*[1]	1	Cijfer	Ja
03	Leesvaardigheid	lj4-1	NE/K/6 Leesvaardigheid (mag op SE)	Bestudeer het hoofdstuk Lezen. Je kan: - benoemen waarom leesvaardigheid belangrijk is; - open vragen en meerkeuzevragen beantwoorden; - leesstrategieën toepassen; - de functies van de inleiding en het slot herkennen; - een tussenkop boven een tekstdeel kiezen; - de hoofdgedachte van een tekst bepalen; - tekstverbanden en signaalwoorden herkennen; - het tekstdoel bepalen; - hoofd- en bijzaken herkennen; - onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken; - hoofdzaken ordenen; - benoemen wat de functie van beeld in een advertentie is; - de doelgroep van een advertentie bepalen; - het tekstdoel van een advertentie bepalen; - het verschil tussen commerciële en ideële reclame benoemen;	ST	90 min.	1	Cijfer	Ja

04	Schrijfvaardigheid	lj4-3	NE/K/7 Schrijfvaardigheid (mag op SE)	Bestudeer het hoofdstuk Schrijven. Je kan: - een zakelijke brief schrijven; - een zakelijke e-mail schrijven; - de conventies van een zakelijke brief en e-mail toepassen; - een artikel schrijven; - de conventies van een artikel toepassen; - gebruikmaken van bronnen; - een verslag schrijven; - een tekst indelen in een inleiding, kern en slot; - signaalwoorden en -zinnen gebruiken; - een onderzoeksverslag schrijven; - een formulier invullen.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
05	Fictie	lj4-3	NE/K/8 Fictie (moet op SE) NE/V/2 Schrijven op basis van documentatie.	De kandidaat kan: − verschillende soorten fictiewerken herkennen − de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk beschrijven − de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten − kenmerken van fictie in het fictiewerk aanwijzen − relevante achtergrondinformatie verzamelen en selecteren − een persoonlijke (schriftelijke) reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van tevoren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. * [1] Afhankelijk van de leverancier van de toetsen in Woots. 03 & 04 zijn herkansbaar als schriftelijke toets, hiervoor wordt een b-versie ingezet. voor de 02 wordt bij de herkansing gebruik gemaakt van het schoolexamen in Woots van het jaar ervoor. 04 kan worden afgenomen op papier of in Woots of via een beveiligd account. De afname mag zowel in één als in meerdere zittingen worden afgenomen. Dit kan per vestiging verschillen. PTA-onderdeel 05 dient met een V(oldoende) of G(oed) afgesloten te worden. Tevens telt deze niet mee voor de berekening van het gemiddelde. De volgende eindterm komt terug in het PTA LOB: NE/K/1 Orientatie op leren en werken. De volgende eindtermen komen terug in het PTA Profielwerkstuk: NE/V/1 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie. NE/V/3 Vaardigheden in samenhang. De volgende eindtermen komen terug in alle schoolexamens: NE/K/2 Basisvaardigheden NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands								
eindcijfer	**Berekening eindcijfer Nederlands: (01 + 02 + 03 + 04) : 4 = eindcijfer (afgerond op 1 decimaal)**								
methode	Eigen methode / Nieuw Nederlands / Talent. Afhankelijk van de gebruikte methode op de vestiging, geeft de docent aan welke pagina's er precies bestudeerd moeten worden voor de verschillende PTA-onderdelen.								

Vak	Engels
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	**Naam schoolexamen**	**Periode**	**Exameneenheden:** ***wat moet je kennen en kunnen?***	**Omschrijving lesstof:** ***Wat ga je hiervoor doen*** **Stepping Stones 7e editie**	**Toetswijze**	**Duur**	**Weging**	**Beoordeling**	**Herkansbaar**
01	Writing Matters	lj4 - 1	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid (moet op SE) MVT/K/2 Basisvaardigheden (moet op SE)	De leerling kan: •(persoonlijke) gegevens verstrekken. •een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen. •een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen. •op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken. Lesstof: Schrijven Blz. 127 t/m 130.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
02	Watching and Listening	lj4 - 2	MVT/K/5 Luister en kijkvaardigheid. (mag op SE) MVT/K/2 Basisvaardigheden. (moet op SE)	De leerling kan: •aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. •de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven. De leerling kan •de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven. De kandidaat kan •anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek. Kijk- en luistertoets; Kijk-en luistertoets Cito niveau GT met officiële normering. Blz. 126 van tekstboek	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
03	Speaking Matters	lj4 - 3	MVT/K/6 Gespreksvaardigheid. (moet op SE) MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie. (moet op SE) MVT/K/1 Oriënteren op werken en leren. (moet op SE) MVT/K/2 Basisvaardigheden. (moet op SE)	De leerling kan: •naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven. •uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens. •een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven. Gespreksvaardigheid Taaldorp: diverse situaties. Blz 126+127 van tekstboek.	MT	30 min.	1	Cijfer	Nee*
04	Reading Matters	lj4 - 3	MVT/V/1 Leesvaardigheid. (mag op SE) MVT/K/2 Basisvaardigheden. (moet op SE)	De leerling kan: •de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven •de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven •gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken verbanden tussen delen van een tekst aangeven. Lezen korte en lange teksten op B1 niveau. Blz. 124 t/m 126	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Herkansingen van schrijfvaardigheid en leesvaardigheid zijn schriftelijk. oets te maken of te herkansen (bij een geconstateerde onregelmatigheid) MVT/K/3 komt bij alle toetseenheden terug.								
eindcijfer	**s: (01 + 02 + 03 + 04) : 4 = eindcijfer (afgerond op 1 decimaal)**								
methode	Stepping Stones 7e editie								

Vak	Wiskunde
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	**Naam schoolexamen**	**Periode**	**Exameneenheden:** ***wat moet je kennen en kunnen?***	**Omschrijving lesstof:** ***Wat ga je hiervoor doen***	**Toetswijze**	**Duur**	**Weging**	**Beoordeling**	**Herkansbaar**
01	Portfolio	lj 3 - 1 t/m 4	WI/K/2 Basisvaardigheden (moet op SE) WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek (moet op SE) WI/K/8 Geïntegreerde wiskundige activiteiten (moet op SE) W/V/2 Verrijkingsopdrachten (moet op SE) W/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie (moet op SE)	Bestudeer hoofdstuk 6 en 12 uit flexboek 3A en 3B. Je ontvangt een grote opdracht Statistiek waarin je de verschillende vormen van statistische weergaven gaat verwerken. Je kan… - een lijndiagram maken, - een staafdiagram maken, - een cirkeldiagram maken, - rekenen met centrummaten, - een steelbladdiagram maken, - een turftabel maken, - een frequentietabel maken, - een beelddiagram maken, - een graaf lezen en maken.	HO	300 min.	0	O/V/G	Nee
02	Verbanden	lj 4 - 1	WI/K/4 Algebraïsche verbanden (mag op SE)	Bestudeer hoofdstuk 1, 2 en 3 uit flexboek 4A. Je kan: - rekenen met een lineair verband, kwadratisch verband, wortelverband, evenredig verband en omgekeerd evenredig verband, machtsverband, - lineaire formule maken bij een tabel, grafiek en verhaal, - grafiek maken bij een lineair verband, kwadratisch verband, wortelverband, evenredig verband en omgekeerd evenredig verband, machtsverband, - horizontale en verticale grafiek tekenen, - inklemmen met een formule, - snijpunt vinden met inklemmen met een dubbele tabel, - snijpunt vinden met de balansmethode, - het minimum en maximum, de periode, evenwichtsstand, amplitude en frequentie bepalen bij een periodiek verband, - periodiek verband doortekenen, - een som- en verschilformule maken, - een som- en verschilgrafiek tekenen, - x-coördinaat snijpunt bepalen, - een exponentiële formule maken bij een tabel, - een exponentiële formule maken via het groeipercentage, - rekenen met een exponentiële formule, - inklemmen met een exponentiële formule, - de verdubbelings- en halveringstijd berekenen bij een exponentiële formule.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja

03	Vlakke meetkunde	lj 4 - 2	WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde (moet op SE) WI/K/6 Meetkunde (mag op SE)	Bestudeer hoofdstuk 6 en 7 uit flexboek 4B. Je kan: - de soorten driehoeken benoemen, - de eigenschappen van de driehoeken gebruiken, - de soorten vierhoeken benoemen, - de eigenschappen van de vierhoeken gebruiken, - hoeken berekenen in een driehoek, - hoeken berekenen in een vierhoek, - symmetrieassen tekenen of benoemen, - de kleinste draaihoek berekenen van een figuur, - een deellijn tekenen, - driehoeken op ware grootte tekenen, - vierhoeken op ware grootte tekenen, - de Stelling van Pythagoras toepassen, - gelijkvormige figuren herkennen, - de vergrotingsfactor berekenen en gebruiken, - de oppervlakte van driehoeken berekenen, - de oppervlakte van vierhoeken berekenen, - de oppervlakte van (delen van) cirkels berekenen, - de oppervlakte van samengestelde figuren berekenen, - de omtrek van vlakke figuren berekenen, - hoeken berekenen met sinus, cosinus en tangens, - zijden berekenen met sinus, cosinus en tangens, - de hoogtelijnmethode toepassen.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja
04	Rekenen en Ruimtemeet-kunde	lj 4 - 3	WI/K/5 Rekenen, meten en schatten (mag op SE) WI/K/6 Meetkunde (mag op SE)	Bestudeer hoofdstuk 5 en 8 uit flexboek 4A en 4B. Je kan: - de eenheden van lengte omrekenen, - de eenheden van oppervlakte omrekenen, - de eenheden van tijd omrekenen, - de eenheden van snelheid omrekenen, - de eenheden van gewicht omrekenen, - de eenheden van inhoud omrekenen, - grote getallen voluit schrijven in cijfers, - grote getallen in woorden schrijven, - grote en kleine getallen in de wetenschappelijke notatie schrijven, - de wetenschappelijke notatie voluit schrijven als getal, - vuistregels toepassen, - schattend rekenen, - procenten berekenen, - procenten maken, - een koershoek meten en tekenen, - rekenen met schaal, - rekenen met een schaallijn, - onbekende schaal berekenen - een hoogtekaart aflezen, - een verticale doorsnede tekenen, - de aanzichten van een figuur benoemen, - de aanzichten van een figuur tekenen, - de coördinaten bij een landkaart bepalen, - de coördinaten bij een ruimtefiguur bepalen, - de 7 soorten ruimtefiguren benoemen en herkennen, - de uitslag van een ruimtefiguur tekenen, - een lichaamsdiagonaal berekenen - de oppervlakte van (samengestelde) ruimtefiguren berekenen, - de omtrek van vlakke figuren berekenen, - de inhoud van (samengestelde) ruimtefiguren berekenen, - de eenheden van inhoud omrekenen, - de oppervlakte vergroten met de vergrotingfactor, - de inhoud vergroten met de vergrotingsfactor.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja

opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. De volgende eindterm komt terug in het PTA LOB: **WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken (moet op SE)** **De kandidaat kan:** **– zich oriënteren op het belang van wiskunde voor de eigen loopbaan en voor zijn functioneren in de maatschappij** **– een relatie leggen tussen wiskundige kennis en vaardigheden en de beroepspraktijk.** PTA-onderdeel 01 dient met een V(oldoende) of G(oed) afgesloten te worden. Tevens telt deze niet mee voor de berekening van het gemiddelde. De herkansingen van PTA-onderdelen 02, 03 en 04 zijn een schriftelijke toets. De hoofdstukindeling van Getal en Ruimte 13de editie is nog niet bekend. Het PTA zal aangevuld worden met de start van schooljaar 25-26 als leerlingen de schriftelijke schoolexamens in leerjaar 4 gaan maken.
eindcijfer	**berekening eindcijfer wiskunde: (02 + 03 + 04) : 3 = eindcijfer (afgerond op 1 decimaal)**
methode	Moderne wiskunde 13de editie

Vak	Biologie
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exameneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Cellen en stevigheid	lj3-03	BI/K/4 Cellen staan aan de basis (mag op SE) BI/K/8 Houding, beweging en conditie (moet op SE)	H1: Organen en cellen, basisstof 1,2,3,4,5,6 H5: Stevigheid en beweging, basisstof 1 t/m 6 De bouw van cellen van de vier rijken; ligging van organen en orgaanstelsels in het lichaam; bouw, functie en werking van het skelet en de spieren; herkennen en voorkomen van blessures; uitvoeren van onderzoek.	ST	60	1	Cijfer	Ja
02	Voortplanting, erfelijkheid en evolutie	lj3-03	BI/K/12 Van generatie op generatie (mag op SE) BI/K/13 Erfelijkheid en evolutie (moet op SE)	H2: Voortplanting en sexualiteit, basisstof 1,2,3,4,5,7,8 H3: Erfelijkheid en evolutie, basisstof 1,2,3,4,5,6,7,8	ST	60	1	Cijfer	Ja
03	Duurzaam leven	lj3-04	BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving (moet op SE)	H7: Duurzaam leven Je werkt een milieuprobleem uit	HO*	10	0	O/V/G	Nee
04	Practicum	lj3-04	BI/K/2 Basisvaardigheden (moet op SE) BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie (moet op SE)	Je gaat o.a.: een microscopisch preparaat maken een tekening maken volgens de tekenregels bij biologie een onderzoekje opstellen en uitvoeren een verslag schrijven van het onderzoek	PO	120	1	Cijfer	Nee
05	Organismen en hun samenhang	lj4-01	BI/K/5 Schimmels en bacterien; nuttig en soms schadelijk (moet op SE) BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang; de eigen omgeving verkend (mag op SE)	H4: Ordening, basisstof 3 Basisstof 2 (Tabel) H6: Ecologie, basisstof 1,2,3,5,6 H9: Planten, basisstof 1 t/m 7 De rol van bacterien en schimmels in de natuur en ons dagelijks leven; bouw van planten; samenhang van planten, dieren, bacterien en schimmels; voedselketens, aanpassingen van planten en dieren aan hun omgeving.	ST	60	1	Cijfer	Ja

06	Opname, opslag en uitscheiding	lj4-03	BI/K/9 Het lichaam in stand houden; voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding (mag op SE) BI/K/10 Bescherming (moet op SE)	H12: Voeding en vertering, basisstof 1 t/m 6 H13: Transport en afweer, basisstof 1 t/m 7 H14: Gaswisseling en uitscheiding, basisstof 1 t/m 7 Bouw, functie en werking van het verteringsstelsel, de bloedsomloop en het ademhalingsstelsel; de samenwerking tussen deze orgaanstelsels; verspreiding van (infectie)ziektes; bouw, functie en werking van het afweerstelsel.	ST	60	1	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenregelement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. De exameneenheid BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken komt terug in het PTA LOB. De exameneenheden BI/K/2 Basisvaardigheden en BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie, komen in elk PTA onderdeel terug. *PTA-onderdelen 3 dient met een V(oldoende) of G(oed) afgesloten te worden. Deze tellen niet mee voor de berekening van het gemiddelde.								
eindcijfer	**(01 + 02 + 04 + 05 + 06) : 5 = eindcijfer (afgerond op 1 decimaal)**								
methode	Biologie voor jou, 7e editie MAX								

Vak	Maatschappijleer
Leerjaar	3
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	**Naam schoolexamen**	**Periode**	**Exameneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?***	**Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen***	**Toetswijze**	**Duur**	**Weging**	**Beoordeling**	**Herkansbaar**
01	Media en socialisatie	Lj3-01	ML/1/K/7: Beeldvorming en Stereotypering (moet op se) ML/1/K5 alleen kernbegrippen	Je leert: - Wat een samenleving is. - Diverse kernbegrippen maatschappijleer. - Wat communicatie inhoudt. - Wat media zijn en wat voor media er bestaan. - Wat nieuws is. - Wat de invloed is van media voor jou en de samenleving. - Bovenstaande punten ook beschrijven en verklaren. Hoofdstuk 1 paragraaf 1.2 Hoofdstuk 2 paragraaf 2.1 t/m 2.5 Hoofdstuk 3 paragraaf 3.1 t/m 3.4	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja
02	Politieke macht	Lj3-02	ML/1/K/6: Macht en Zeggenschap (moet op se)	Je leert: •Wat politiek is en algemeen belang betekenen. •Hoe in Nederland de parlementaire democratie werkt en wat de taken zijn. •Welke verschillende politieke partijen er in Nederland zijn. •Je kunt het verschil uitleggen tussen regering en kabinet. •Je kunt uitleggen hoe je als burgers invloed kunt uitoefenen. •Je kunt de verschillende rollen in de gemeente beschrijven. •Van welke internationale organisaties Nederland lid is. •Bovenstaande punten ook beschrijven en verklaren. Hoofdstuk 4 paragraaf 4.1 t/m 4.6 Hoofdstuk 6 paragraaf 6.4 en 6.5	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja
03	rechtsstaat	Lj3-03	ML/1/K/6: Macht en Zeggenschap (moet op se)	Je leert: •Wat een rechtsstaat is. •Je kunt het verschil uitleggen tussen een autoritaire staat en een dictatuur. •Je kunt uitleggen wat grondwet is en hier voorbeelden bijgeven gegeven. •Je kunt uitleggen wat mensenrechten zijn. •Je kunt de machten benoemen en uitleggen waarom Nederland de machten gescheiden zijn. •Je kunt criminaliteit definiëren. •Verschillen overtreding en misdrijf uitleggen en voorbeeldengeven. •De rol en rechten van de politie en Officier van Justitie beschrijven. •Het proces van een rechtszaak beschrijven. •Bovenstaande punten ook beschrijven en verklaren. Hoofdstuk 5 paragraaf 1 t/m 6	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja

04	Pluriforme samenleving	Lj3-04	ML/1/K4: Cultuur en socialisatie (moet op se) ML/1/K5: Sociale Verschillen (moet op se)	Je leert: • Je kunt uitleggen wat een pluriforme samenleving is. • Je kunt voorbeelden van polarisatie geven en herkennen. • Je kunt uitleggen wat vooroordelen, stereotype, discriminatie en racisme betekenen. • Je kunt uitleggen wat integratie betekent en hier voor en na-delen bij noemen. • Je kunt uitleggen wat emancipatie en lhbtiq-beweging betekend. • Je kunt uitleggen wat een inclusieve samenleving is en uitleggen waar respect en tolerantie belangrijke waarden zijn. •Je kunt de sociale ongelijkheid uitleggen en beschrijven hoe zij kunnen stijgen en dalen op de maatschappelijke ladder. •Je kunt de sociale mobiliteit beschrijven en hier voorbeelden bij noemen. •Je kunt de kansen ongelijkheid herkennen en beschrijven. De leerling kan: • beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving en de invloed van het socialisatieproces herkennen en beschrijven • uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag en socialisatieproces • de rol van onderwijs (als socialiserende instantie) beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving. Hoofdstuk 7 Paragraaf 7.1 t/m 7.5 Hoofdstuk 6 Paragraaf 6.1 t/m 6.3	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja
05	Onderzoek*	Lj3-04	ML/1/K/2: Informtie verwerven en verwerken (moet op se)	Je leert: - basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.	PO	minimale studielast 150 minuten	1	Cijfer	Nee
opmerking	Leerlingen worden conform het examenregelement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. ML/1/K/1 (oriëntatie op leren en werken) wordt afgetoetst middels LOB. ML/1/K/3 (leervaardigheden in het vak maatschappijleer) komt terug in elk PTA. *elke vestiging bepaalt zelf de inhoud van het onderzoek. De beoordelingsrubric is gelijk.								
eindcijfer	**Berekening eindcijfer SE: (01+02+03+04+05) : 5 *elke vestiging bepaalt zelf de inhoud van het onderzoek. De beoordelingsrubric is gelijk in het aantal punten wat ze kunnen behalen.**								
methode	Thema's Maatschappijleer druk 6								

Vak	NaSk 1
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Eindtermen: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Het weer	Lj3-2	Nask1/K/12 Het weer +Nask1/K/10-2 bouw van materie (Moet op het SE)	MAX: H2 blz. 70 t/m 121 (boek 3A) - het deeltjes model en fasen - luchtdruk - temperatuur (thermometer, bimetaal, absolute nulpunt, graden en Kelvin - wolken en onweer	PO	300 min.	1	Cijfer	Nee
02	Licht	Lj3-3	Nask1/K/7 Licht en beeld (Moet op het SE)	MAX: H5 licht blz. 6 t/m 69 (boek 3B) - licht, schaduw en spiegels - van infrarood tot ultraviolet - beelden maken met een lens - oog en bril	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
03	Atomen en Straling	Lj3-4	Nask1/K/10 Bouw van Materie (Moet op het SE) + Nask1/K/11 Straling en stralingsbescherming (Moet op het SE)	MAX: H8 blz. 194 t/m 244 (boek 3B) - atomen als stralingsbron - radioactief verval - straling gebruiken - bescherming tegen bestraling	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
04	Elektriciteit en Schakelingen	Lj4-1	Nask1/K/5 Elektrische energie (Mag op het SE)	MAX: H9 blz. 6 t/m 72 (boek 4A) + H12 blz. 8 t/m 77 (boek 4B) - weerstanden (geen kleurcodes) - LDR en NTC - schakelen met een relais - elektronische schakelingen + - Stroom en spanning - spanning transformeren - serie - en parallelschakeling - elektriciteit en veiligheid	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
05	Krachten en Werktuigen	Lj4-2	Nask1/K/9 Kracht en veiligheid - deel 1 (Mag op het SE)	MAX: H10 blz. 68 t/m 123 (boek 4A) + H14 Werktuigen blz. 70 t/m 130 (boek 4B) - soorten krachten - krachten in constructies - krachten samenstellen - krachten ontbinden + - werken met hefbomen - hefbomen en zwaartekracht - katrollen en takels - druk	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja

06	Krachten en Bewegen	Lj4-3	Nask1/K/9 Kracht en veiligheid - deel 2 (Mag op het SE)	MAX: H15 blz. 132 t/m 197 (boek 4B) + H16 blz. 200 t/m 259 (boek 4B) - bewegingen onderzoeken - snelheid en versnelling - eenparig versneld - eenparig vertraagd + - voortstuwen en tegenwerken - optrekken en afremmen - veiligheid in het verkeer - kracht en arbeid	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenregelement minimaal 7 dagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Eindterm Nask1/K/9 wordt twee keer afgetoetst binnen het PTA. Zoals te zien onder de lesstof is dat een deel van de eindterm hoort bij toets 4 en het overige deel wordt getoetst in 5. Voor herkansingen is de afnamevorm een ST. In alle 'ST' toetsen die je voor NaSk maakt zitten de volgende onderdelen verwerkt: Basisvaardigheid (Nask1/K/2): Je kan je oriënteren op het belang van natuurkunde en natuurkundige technieken in de eigen beroepsopleiding, in de eigen toekomst en in de maatschappij. Leervaardigheid (Nask1/K/3): Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken,experimenteren en informatie verwerven en verwerken. Orientatie op leren en werken (Nask1/K/1) komt in de lessen LOB aan de orde en wordt bij dat vak getoetst en beoordeeld.								
eindcijfer	**Berekening eindcijfer SE: (01+02+03+04+05+06) : 6 = eindcijfer**								
methode	NOVA MAX Nask 1								

Vak	Lichamelijke Opvoeding 2
Leerjaar	Leerjaar 3 en 4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	**Naam schoolexamen**	**Periode**	**Exameneenheden:** ***wat moet je kennen en kunnen?*** **(moet op se)**	**Omschrijving lesstof:** ***Wat ga je hiervoor doen***	**Toetswijze**	**Duur**	**Weging**	**Beoordeling**	**Herkansbaar**
01	Atletiek – Hoogspringen	Lj3-01	LO2/K/7 De kandidaat kan alleen en samen met anderen één spring uitvoeren. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport.	Na de lessenreeks hoogspringen laat je in drie sprongen zien hoe goed je kunt hoogspringen. Hierbij wordt er gelet op techniek en hoogte. De techniek is gebaseerd op de Fosbury flop. Ter beoordeling van de techniek wordt er gebruikgemaakt van een rubrics. Ter beoordeling van de hoogte wordt er een gestandaardiseerde normering gebruikt.	PO	N.v.t.	2	Cijfer	Ja
02	Spel – Volleybal	Lj3-01	LO2/K/4 De kandidaat kan samen met anderen twee terugslagspelen uitvoeren. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport.	Tijdens de lessenreeks volleybal bouw je op naar een partijspel zes tegen zes. Hierbij speel je volgens de volleybalregels waarbij het samenspelen en komen tot gericht inplaatsen/afronden (smash) centraal staan. Ter beoordeling van de uitvoering wordt er gebruikgemaakt van een rubrics.	PO	N.v.t.	1	Cijfer	Ja
03	Turnen - Hangzwaaien	Lj3-02	LO2/K/5 De kandidaat kan alleen en samen met anderen twee verschillende vormen van turnen uitvoeren, waarbij het gaat om verdieping ten opzichte van LO1.	Tijdens de lessenreeks hangzwaaien bouw je op naar een serie bestaande uit een aantal elementen van hangzwaaien. Ter beoordeling van de uitvoering wordt er gebruikgemaakt van een rubrics.	PO	N.v.t.	2	Cijfer	Ja
04	Bewegen op Muziek - Djembé	Lj3-02	LO2/K/6 De kandidaat kan twee vormen van bewegen op muziek uitvoeren. LO2/K/9 De kandidaat kan alleen of samen met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren.	Tijdens de lessenreeks Djembé komen verschillende ritmes aanbod. Ter beoordeling van de uitvoering wordt er gebruikgemaakt van een rubrics.	HO	N.v.t.	0	O/V/G	Ja
05	Bewegen, samenleving en gezondheid - Trainingsleer	Lj3-02	LO2/K/11 De kandidaat kan: - de betekenis van bewegen en sport aangeven voor de gezondheid in ruime zin.	**Toets gezond bewegen en trainen** Tijdens de theorielessen LO2 krijg je les over gezond bewegen en de verschillende vormen van trainen. De lessen worden afgesloten met een toets over deze onderwerpen. **Boek Sportitude:** Hst 3, Gezond bewegen - 3.2 Bewegingsapparaat - 3.3 Blessurepreventie Hst 5, Trainen - 5.1 Testen van je eigen fitheid - 5.2 Krachttraining	ST	50 min.	4	Cijfer	Ja

06	Turnen – Handstandoverslag	Lj3-03	LO2/K/5 De kandidaat kan alleen en samen met anderen twee verschillende vormen van turnen uitvoeren, waarbij het gaat om verdieping ten opzichte van LO1. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport. LO2/K/11 De kandidaat kan: - afspraken maken die de veiligheid bevorderen.	Tijdens de lessenreeks bouw je op naar een handstandoverslag met afzet van minitrampoline over kastbreedte, landen op landingsmat. Daarnaast leer je ook hoe je veilig kunt hulpverlenen. Ter beoordeling van de uitvoering wordt er gebruikgemaakt van een rubrics. Daarnaast wordt er ook beoordeeld in hoeverre je veilig kunt hulpverlenen.	PO	N.v.t.	2	Cijfer	Ja
07	Zelfverdediging – Kickboksen/crossfit	Lj3-03	LO2/K/8 De kandidaat kan samen met anderen één vorm van zelfverdediging uitvoeren, waarbij het gaat om verdieping ten opzichte van LO1. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport.	Na de lessenreeks kickboksen/crossfit zal er tijdens de lessen gekeken worden naar inzet en techniek. Bij de beoorderlingsles zal moeten er enkele technieken gedemonstreed worden en een WOD uigevoerd. Ter beoordeling van de uitvoering wordt er gebruikgemaakt van een rubrics.	PO	N.v.t.	4	Cijfer	Ja
08	Beroepspraktijkvorming, Oriëntatie op leren en werken	Lj3-03	LO2/K/12 De kandidaat kan zich oriënteren op beroep of vrijwilligerswerk door het vervullen van (regel)taken in het werkveld van sport en bewegen. LO2/K/1 De kandidaat kan het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan, vrijwilligerswerk en in de maatschappij verwoorden.	Je gaat je oriënteren op beroep of vrijwilligerswerk door het vervullen van (regel)taken in het werkveld van sport en bewegen door middel van een stage. Je levert een stageverslag in waarbij je het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan, vrijwilligerswerk en in de maatschappij verwoord.	HO	30 uur.	0	O/V/G	Nee
09	Atletiek – Speerwerpen	Lj3-04	LO2/K/7 De kandidaat kan alleen en samen met anderen één werponderdeel uitvoeren. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport.	Na de lessenreeks speerwerpen laat je in vier worpen zien hoe goed je kunt speerwerpen. Hierbij wordt er gelet op techniek en afstand. De techniek is gebaseerd op de finse 5-pas. Ter beoordeling van de techniek wordt er gebruikgemaakt van een rubrics. Ter beoordeling van de afstand wordt er een gestandaardiseerde normering gebruikt.	PO	N.v.t.	2	Cijfer	Ja
10	Spel - Softbal	Lj3-04	LO2/K/4 De kandidaat kan samen met anderen één honkloopspel uitvoeren. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport.	Tijdens de lessenreeks softbal bouw je op naar een partijspel. Hierbij speel je volgens de softbalregels. Ter beoordeling van jouw rol als slagpartij (slagman/honkloper) wordt er gebruikgemaakt van een rubrics. Ter beoordeling van jouw rol als veldspeler mag je zelf je eigen rol (verre velder, binnen velder, pitcher en catcher) kiezen waar vervolgens middels een rubrics op wordt beoordeeld.	PO	N.v.t.	1	Cijfer	Ja
11	Bewegen, samenleving en gezondheid - EHBSO	Lj3-04	LO2/K/11 De kandidaat kan: - eerste hulp verlenen bij eenvoudige blessures, - afspraken maken die de veiligheid bevorderen.	**EHBSO** Tijdens de theorielessen krijg je les in het verlenen van eerst hulp bij eenvoudige blessures. De module wordt afgesloten met een praktijkgedeelte in de vorm van een workshop EHBSO van het rodekruis **Boek Sportitude:** Hst 3, Gezond bewegen - 3.3 Blessurepreventie - 3.4 Eerste hulp verlenen.	HO	50 min.	0	O/V/G	Ja

12	Atletiek - Duurloop	Lj4-01	LO2/K/7 De kandidaat kan alleen en samen met anderen één looponderdeel uitvoeren. LO2/K/11 De kandidaat kan: - deelnemen aan een trainings- en fitnessprogramma. LO2/K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport.	Gedurende een periode van acht weken volg je een trainingsprogramma waarvan een deel in de lessen wordt uitgevoerd, maar ook een deel in eigen tijd wordt uitgevoerd om een groter trainingseffect te bewerkstelligen. Bij de beoordelingsles loop je 3000 meter in een regelmatig tempo afgestemd op jouw mogelijkheden. Daarbij gaat het niet om de snelste eindtijd, maar om het lopen in een constant tempo. Je mag daarbij gebruik maken van het looptijden die worden doorgegeven door een persoonlijke loopcoach. Deze partner coacht en houdt rondetijden bij. Ter beoordeling van de uitvoering wordt er gebruikgemaakt van een rubrics.	HO	N.v.t.	0	O/V/G	Ja
13	Spel – Flagfootball	Lj4-01	LO2/K/4 De kandidaat kan samen met anderen één doelspel uitvoeren. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport.	Tijdens de lessenreeks flagfootball bouw je op naar een partijspel. Hierbij speel je volgens de flagfootballregels waarbij het samenspelen, aanvallen met en zonder bal en verdedigen centraal staan. Ter beoordeling van de uitvoering wordt er gebruikgemaakt van een rubrics.	PO	N.v.t.	1	Cijfer	Ja
14	Spel - Padel/pickleball	Lj4-02	LO2/K/4 De kandidaat kan samen met anderen twee terugslagspelen uitvoeren. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport. LO2/K/9 De kandidaat kan alleen of samen met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren	Tijdens de lessenreeks padel bouw je op naar een partijspel twee tegen twee. Hierbij speel je volgens de padelregels waarbij het serveren, opbouwen van een aanval en scoren centraal staan. Ter beoordeling van de uitvoering wordt er gebruikgemaakt van een rubrics.	HO	N.v.t.	0	O/V/G	Ja
15	Bewegen op Muziek – Dans	Lj4-02	LO2/K/6 De kandidaat kan twee vormen van bewegen op muziek uitvoeren. LO2/K/10 De kandidaat kan alleen of samen met anderen diverse regeltaken uitvoeren en één regelende rol uitvoeren waarbij de kandidaat niet zelf als beweger is betrokken. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport.	Tijdens de lessenreek bewegen op muziek ontwerp je gezamenlijk een dans op het nummer en voert deze op. Start en eindig telkens op tijd met stukjes van acht tellen. Hierbij staat het ontwerp, op de maat bewegen, technische uitvoering van de dans en expressie centraal. Ter beoordeling van de uitvoering en ontwerp van de dans wordt er gebruikgemaakt van een rubrics.	PO	N.v.t.	4	Cijfer	Ja
16	Bewegen regelen – Tikspelen	Lj4-03	LO2/K/10 De kandidaat kan alleen of samen met anderen diverse regeltaken uitvoeren en één regelende rol uitvoeren waarbij de kandidaat niet zelf als beweger is betrokken. LO2/K/4 De kandidaat kan alleen en samen met anderen een tikspel uitvoeren. LO2/K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. LO2/K/3 De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport.	**Bewegen regelen – Lesgeefopdracht** Tijdens de theorielessen krijg je les in het bedenken en maken van een kernoefening op papier (thema tikspelen). Je sluit het blok af door middel van het inleveren van een lesvoorbereidingsformulier en het geven van de kernoefening (thema tikspelen) aan je eigen klas. **Boek Sportitude:** Hst 1, Algemene vaardigheden - 1.1 Communiceren - 1.2 Jezelf presenteren - 1.4 Fairplay en omgaan met winst en verlies Hst 2, Regelende rollen -2.4 Warming-up	PO	30 min.	4	Cijfer	Ja

17	Bewegen regelen - Toernooi	Lj4-03	LO2/K/10 De kandidaat kan alleen of samen met anderen diverse regeltaken uitvoeren en één regelende rol uitvoeren waarbij de kandidaat niet zelf als beweger is betrokken.	**Organiseren evenement** Tijdens de theorielessen krijg je les in het uitvoeren van diverse regeltaken die nodig zijn bij een (sport)evenement. Het blok wordt afgesloten met het uitvoeren van een regelende rol tijdens een sporttoernooi of Gezonde nieuwjaarsborrel. **Boek Sportitude:** Hst 2, Regelende rollen - 2.1 Observator, instructeur en coach - 2.2 Scheidsrechter en spelleider - 2.3 Jurylid Hst 4, Organiseren - 4.1 Toernooiorganisatie	HO	60 min.	0	O/V/G	Nee
opmerking	Leerlingen worden conform het examenregelement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets.								
eindcijfer	**berekening eindcijfer SE LO2: (01 x 2 + 02 + 03 x 2 + 05 x 4 + 06 x 2 + 07 x 4 + 09 x 2 + 10 + 13 + 15 x 4 + 16 x 4) : 27 = eindcijfer (afgerond op één decimaal)**								
methode	Sportitude								

Vak	Spaans
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exameneenheden: wat moet je kennen en kunnen?	Omschrijving lesstof: wat ga je hiervoor doen	Toetswijze	Duur	Beoordeling	weging	Herkansbaar
SE01	Schrijfvaardigheid	lj4-1	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid (moet op SE)	Schrijfvaardigheid ERK A2 niveau: opdrachten escribir español van ieder hoofdstuk en extra schrijfopdrachten in de lesl. Schrijfstrategie: persoonlijke mail/brief.	ST	60	Cijfer	1	Ja
SE02	Luister- en kijkvaardigheid	lj4-2	MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid (moet op SE)	Luister- en kijkvaardigheid ERK A2 niveau : opdrachten Escuchar y Ver. Luisterstrategie vóór en tijdens het luisteren. CITO kijk & luistertoets.	ST	60	Cijfer	1	Nee
SE03	Gespreksvaardigheid	lj4-3	MVT/K/6 Gespreksvaardigheid (moet op SE)	Gespreksvaardigheid ERK A2 niveau: opdrachten yo hablo español van ieder hoofdstuk en extra oefenmateriaal uit de les. Communicatiestrategieeën	MT	20	Cijfer	1	Ja
SE04	Leesvaardigheid	lj4-3	MVT/V/1 leesvaardigheid (moet op het SE)	Leesvaardigheid ERK A2 niveau: opdrachten Leer, lessen van ieder hoofdstukken en oefenen met oudere eindexamens. Vaardigheidstoets met mutiple choice en open vragen. Strategieën voor alle voorkomende examenvragen.	ST	60	Cijfer	1	Ja
SE05	Taalportfolio	lj4-3	MVT/K/1 Leesvaardigheid (moet op SE) MVT/K/2 Basisvaardigheden (moet op SE) MVT/K/3 Kennis van land en samenleving (mag op SE) MVT/v/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie (moet op SE) MVT/K/5 Vaardigheden in samenhang (mag op SE)	In een taalportfolio hou je de vorderingen bij en kun je voorbeelden opnemen van wat je allemaal in de vreemde taal gedaan hebt. Dat kunnen bijvoorbeeld brieven zijn die je geschreven hebt, je deelname aan een e-mailproject of een uitwisseling. Het taalportfolio bestaat uit 3 onderdelen: **Talenpaspoort.** Hierin staan de gegevens over jezelf: op welke scholen heb je gezeten, welke talen heb je geleerd, wat het niveau is, je behaalde diploma's, enzovoort. **Taalbiografie:** hierin hou je bij wat je met of in de taal gedaan hebt. Hierin vermeld je je taalvorderingen. De 'werkplaats', dus. Dit is ook het gedeelte waar je per vaardigheid aan kunt geven wat je niveau is, van A1 tot en met A2. **Dossier:**. Hier bewaar je alles waarmee je aan anderen kunt laten zien wat je allemaal al gedaan hebt.	ST/PO	120 (3 x 40)	O/V	1	Ja
Opmerkingen	Leerlingen worden conform het examenreglement geïnformeerd over de toetsing. Gespreksvaardigheid SE03 is deelname aan een gesprek en duurt ongeveer 20 minuten. MVT/K/1: Oriëntatie op leren en werken komt in de loop van het leerjaar aan bod.								
Methode	Paso Adelante								
Eindcijfer	Berekening eindcijfer SE Spaans: (01 + 02 + 03 + 04) : 4 = eindcijfer (afgerond op 1 decimaal)								

Vak	Economie
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	**Naam schoolexamen**	**Periode**	**Exameneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?***	**Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen***	**Toetswijze**	**Duur**	**Weging**	**Beoordeling**	**Herkansbaar**
01	Consumenten organisaties	lj3-1	EC/K/4A consumptie (mag op SE) EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties (moet op SE)	Boek 3A: Hoofdstuk 1, blz. 8 tot en met 42; Je leert hier over de verschillende consumentenorganisatie, het tot stand komen van consumptie en de groei. Daarnaast leer je over vraag en aanbod op een markt en de marktwerking. Je kan gebruik maken van consumenteninformatie: bijvoorbeeld het gebruik van: een vergelijkend warenonderzoek, consumententijdschriften en rubrieken, productinformatie, websites voor consumenten, consumentenorganisaties, keurmerken.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
02	Natuur en milieu	lj3-3	EC/K/8 natuur en milieu (moet op SE)	Je maakt in tweetal een presentatie over het milieu. Je kunt kiezen uit verschillende onderwerpen die betrekking hebben op het milieu. Je maakt hierbij gebruik van boek 3B hoofdstuk 6, blz. 42 tot en met 64. In de les krijg je de rubrieken waarin je kunt zien waaraan je werk moet voldoen.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
03	Arbeid en productie	lj4-1	EC/K/5A Arbeid en productie (mag op SE) EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven (moet op SE)	Boek 4A: Hoofdstuk 1, Blz. 8 tot en met 42 je leert hier over het stand komen van verschillende productie en productiefactoren. Je leert hoe een bedrijf omgaat met resultaten. Ook leer je de verschillende marktvormen. Je leert hoe de winst wordt berekend. Je leert je hoe de brutowinstopslag en brutowinstmarge wordt berekend.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja
04	Overheid en bestuur	lj4-2	EC/K/6 Overheid en bestuur (mag op SE)	Boek 4A: Hoofdstuk 3, Blz. 86 tot en met 118. je leert alles over de bijkomende kosten zoals belastingen, premies en tot standkoming van de miljoenennnota en staatschuld. Je leert verder hoe de overheid aan zijn geld komt en wat te doen bij een tekort op de begroting. Boek 3B: Boek 3A: Hoofdstuk 5, blz. 7 tot en met 34. Je leert hier zaken over de overheid zoals de collectieve en particuliere sector. Hoe de overheid de sociale zekerheid voor jongeren en ouderen regelt en financiert.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja
05	Internationale ontwikkelingen	lj4-3	EC/K/7 Internationale ontwikkelingen (mag op SE)	Boek 4B: Hoofdstuk 5 en 6, blz. 8 tot en met 80. Je leert hoe Nederland met andere landen handelt. Je leert hier ook over de samenwerking tussen de EU om de handel hier tussen te bevorderen. Ook leer je hoe Nederland onze werkgelegenheid wilt behouden. Je leert hier ook over ontwikkelingshulp voor ontwikkelingslanden en de oorzaken van armoede.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets.								
	In alle 'ST'-toetsen van het vak economie zitten de volgende eindtermen: EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken; De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van economie in de maatschappij. EC/K/2 Basisvaardigheden; De kandidaat kan de basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. EC/K/3 Leervaardigheden in het vak economie; De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen.								
eindcijfer	**Berekening eindcijfer SE: toetscode (01 + 03 + 04 + 05) : 4 = eindcijfer SE (afgerond op 1 decimaal)**								
methode	Economisch Bekeken, Malmberg.								

Vak	Lichamelijke opvoeding 1
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	**Naam schoolexamen**	**Periode**	**Exameneenheden:** ***wat moet je kennen en kunnen?***	**Omschrijving lesstof:** ***Wat ga je hiervoor doen***	**Toetswijze**	**Duur**	**Weging**	**Beoordeling**	**Herkansbaar**
01	Spel - Doelspel 3	lj3	LO1/K/4: Spel LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen en in samenwerking: - een slag- en loopspel, - drie doelspelen, - twee terugslagspelen, - één tik- en afgooispel uitvoeren. Daarbij houd je aan de afgesproken regels, heb je oog voor veiligheid en voer je regelende taken uit. Hierbij volgt er voor het onderdeel doelspel 3 een beoordeling O/V/G, zodra je aan alle hierboven beschreven onderdelen hebt deelgenomen.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
02	Turnen	lj3	LO1/K/5: Turnen LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat een turnactiviteiten uitvoeren en daarbij ga je adequaat om met risico's en help je mee bij regelende taken, waaronder hulpverlenen.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
03	Bewegen op muziek	lj3	LO1/K/6: Bewegen op muziek LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen of samen met anderen een vorm van bewegen op muziek uitvoeren en daarbij ga je regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
04	Atletiek - hardlopen	lj3	LO1/K/7: Atletiek LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen en in samenwerking met anderen een vorm van: - hardlopen, - verspringen, - hoogspringen, - werpen uitvoeren. Daarbij ga je basiskenmerken van training aangeven, conditieaspecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren. Hierbij volgt er voor het onderdeel hardlopen een beoordeling O/V/G, zodra je aan alle hierboven beschreven onderdelen hebt deelgenomen.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
05	Zelfverdediging	lj4	LO1/K/8: Zelfverdediging LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen en in samenwerking met anderen een vorm van zelfverdediging uitvoeren en daarbij ga je veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
06	Actuele bewegings-activiteiten	lj4	LO1/K/9: Actuele bewegingsactiviteiten LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen en in samenwerking met anderen nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren die je kunt kiezen uit een aanbod dat bij voorkeur niet behoort tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
opmerking	1. Leerlingen worden conform het examenregelement bij aanvang van het schooljaar op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een exameneenheid.								
	2. LO/K/1: Orienteren op leren en werken. Deze exameneenheid wordt tijdens de lessen LOB behandeld en afgetoetst.								
eindcijfer	**Bepaling eindcijfer SE: 01 t/m 06 moeten voldoende of goed zijn afgesloten.**								
methode	Studiewijzer LO (vestigingsspecifiek) te vinden via Somtoday. In dit document wordt aangegeven voor welke activiteit er is gekozen en op welke manier er wordt beoordeeld.								

Vak	Kunstvakken inclusief CKV
Leerjaar	3
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exameneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Culturele activiteit 1	lj3	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Je gaat deelnemen aan een culturele activiteit en maakt hier een verwerking van.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
02	Culturele activiteit 2	lj3	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Je gaat deelnemen aan een culturele activiteit en maakt hier een verwerking van.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
03	Culturele activiteit 3	lj3	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Je gaat deelnemen aan een culturele activiteit en maakt hier een verwerking van.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
04	Culturele activiteit 4	lj3	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Je mag, indien mogelijk, voor de vierde culturele activiteit kiezen uit een aanbod van meerdere activiteiten. Keuze 4e activiteit te bepalen door de vestiging (zie opmerkingen)	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
05	Eigen werk	lj3	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping KV/K4: Reflectie en kunstdossier	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Naar aanleiding van culturele activiteit 1,2,3 of 4 maak je een praktische opdracht en geef je een presentatie en een reflectie.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
opmerking	Deelname aan culturele activiteiten/programmaonderdelen is verplicht. Bij afwezigheid bij een culturele activiteit, is de leerling zelf verantwoordelijk voor het alsnog doen van deze activiteit in overleg met de lesgevende docent. Het programma kan ook in een projectweek worden aangeboden. Er zijn minimaal 3 verschillende uitwerkingen van een verwerkingsopdracht. Verwerkingsopdracht afhankelijk van faciliteiten. De duur van de opdracht verschilt per vestiging en per kunstdiscipline. Er wordt voorafgaand aan de start gemeld hoe lang de leerling over de opdracht mag doen.								
eindcijfer	**Bepaling eindcijfer SE: 01 t/m 05 moeten voldoende of goed zijn afgesloten.**								
methode	n.v.t.								

Vak	LOB
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Periode	Exameneenheden	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
01	loopbaandossier presenteren	lj3	C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties' 1. kwaliteitenreflectie (wat kan ik het best en hoe weet ik dat? 2. motievenreflectie (waar ga en sta ik voor en waarom dan?) 3. werkexploratie (waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar?) 4. loopbaansturing (hoe bereik ik mijn doel en waarom zo? 5. netwerken (wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?) C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies	De leerling heeft een dossier opgebouwd die hulp biedt bij sturing van zijn of haar loopbaan, de keuzes voor vervolgopleiding en toekomstig beroep. Deze kan op verschillende manier gepresenteerd worden. De loopbaandossiers voldoen minimaal aan de volgende criteria: **Persoonlijke introductie:** Leerling geeft een introductie over, wie hij/zij/hen is. **Uitleg ontdekkingen:** Leerling legt uit waarom de activiteiten/ ontdekkingen goed bij zichzelf past. **Link tussen toekomstbeelden en eigenschappen leerling:** De leerling legt een duidelijke link tussen gekozen toekomstbeelden en haar/zijn motieven en kwaliteiten.	HO	n.v.t.	J/N	Nee
02	stage lj 3	lj3	C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties' 3. Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan? (werkexploratie) C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie	De leerling maakt stage voorbereidingsopdrachten. Op grond hiervan en van zijn interesse en kwaliteiten maakt de leerling een keuze voor een stagebedrijf. De leerling dient contact op te nemen met een stagebedrijf en afspraken over de stage te maken. Hierbij tekenen zij een stagecontract. De leerling gaat stage lopen bij het bedrijf. De leerling maak de stageopdrachten die door de school opgegeven worden. De stage wordt beoordeeld door de stagebegeleider op het bedrijf en door een docent van de school. De stage ervaring wordt in het LOB dossier opgenomen. Het onderdeel stage voldoet minimaal aan de volgende criteria: De leerling maakt voorbereidingsopdrachten. De leerling loopt stage op een voor hen geschikte plek. De leerling evalueerd zijn stage.	HO	n.v.t.	J/N	Nee

			d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies					
03	loopbaandossier presenteren	lj4	C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties' 1. kwaliteitenreflectie (wat kan ik het best en hoe weet ik dat? 2. motievenreflectie (waar ga en sta ik voor en waarom dan?) 3. werkexploratie (waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar?) 4. loopbaansturing (hoe bereik ik mijn doel en waarom zo? 5. netwerken (wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?) C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies	De leerling heeft een dossier opgebouwd die hulp biedt bij sturing van zijn of haar loopbaan, de keuzes voor vervolgopleiding en toekomstig beroep. Deze kan op verschillende manier gepresenteerd worden. De loopbaandossiers voldoen minimaal aan de volgende criteria:**Persoonlijke introductie:** Leerling geeft een introductie over, wie hij/zij/hen is. **Uitleg ontdekkingen:** Leerling legt uit waarom de activiteiten/ ontdekkingen goed bij zichzelf past. **Link tussen toekomstbeelden en eigenschappen leerling:** De leerling legt een duidelijke link tussen gekozen toekomstbeelden en haar/zijn motieven en kwaliteiten.	HO	n.v.t.	J/N	Nee
04	stage lj 4	lj4	C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties' 3. Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan? (werkexploratie) C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies	De leerling maakt stage voorbereidingsopdrachten. Op grond hiervan en van zijn interesse en kwaliteiten maakt de leerling een keuze voor een stagebedrijf. De leerling dient contact op te nemen met een stagebedrijf en afspraken over de stage te maken. Hierbij tekenen zij een stagecontract. De leerling gaat stage lopen bij het bedrijf. De leerling maak de stageopdrachten die door de school opgegeven worden. De stage wordt beoordeeld door de stagebegeleider op het bedrijf en door een docent van de school. De stage ervaring wordt in het LOB dossier opgenomen. Het onderdeel stage voldoet minimaal aan de volgende criteria: De leerling maakt voorbereidingsopdrachten. De leerling loopt stage op een voor hen geschikte plek. De leerling evalueerd zijn stage.	HO	n.v.t.	J/N	Nee
opmerking	* Wanneer vestigingen afwijken van de volgorde van het PTA, dienen zij dat bij aanvang van het schooljaar aan ouders en leerlingen kenbaar te maken. ** Het onderdeel stage is niet herkansbaar. Wanneer de leerling stage-uren heeft gemist, dan krijgt hij/zij tussen de stageperiode en het beoordelingsmoment de kans om gemiste uren in te halen. Als de leerling na het beoordelingsmoment te weinig stage-uren heeft gemaakt en/of de beoordeling is onvoldoende, dan zal de stagecoordinator in overleg met de leerling een maatwerk oplossing zoeken. *** Alle vestigingen maken gebruik van een eigen lob programma. Deze programma's zijn verschillend in opdrachten omdat er ingespeeld wordt op de kansen in de omgeving van de school. Alle programma's volgen de onderdelen van het PTA en de onderliggende competenties zoals deze beschreven zijn. ****** Alle onderdelen dienen met een 'J' afgerond te worden.**							

Vak	Profielwerkstuk
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Exameneenheden	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
Profielwerkstuk	lj4	Alle exameneenheden van het profiel Groen - dit betreft alle profielmodules Groen en alle groene keuzevakken (www.platformsvmbo.nl) **.../ V /... Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie** (moet op SE**)** ../ V /...Vaardigheden in samenhang (moet op SE*)*	Je profielwerkstuk voor het profiel Groen: Voor je profielwerkstuk kies je een onderwerp dat past bij het profiel Groen. Dit onderwerp moet te maken hebben met een groenvak, dus Groen PM 1 t/m 4 of een keuzevak uit het profiel Groen. Je vindt deze profielmodules en keuzevakken op www.platformsvmbo.nl (kijk onderaan bij 'methode' voor de link). Je onderwerp hoeft niet precies hetzelfde te zijn als het vak, maar het moet er wel goed bij passen. Bijvoorbeeld: als je het keuzevak 'actief in de natuur' volgt, kun je als hoofdvraag nemen: 'Hoe zorgen kinderdagverblijven ervoor dat kinderen actief zijn in de natuur?' Kies vooral een onderwerp dat jij interessant vindt. Het is handig als het past bij een toekomstig beroep, een maatschappelijke vraag, een studie of een hobby. Als het maar met het profiel Groen te maken heeft. Je profielwerkstuk bestaat uit twee delen: 1. Een werkstuk – Dit kan een verslag, website, spel, maquette, vlog of iets anders zijn. 2. Een presentatie – Je legt mondeling uit wat je hebt gedaan. Dat kan met behulp van bijvoorbeeld een PowerPoint, Prezi, poster, maquette of prototype. Je maakt je profielwerkstuk door goed onderzoek te doen. Je verzamelt informatie, zet die in je eigen woorden en schrijft alles netjes op. Ook kijk je terug op het proces: wat ging goed, wat kon beter, en heb je de deadlines gehaald?	HO	1200 min.	O/V/G	Nee
Opmerkingen	De exameneenheid "Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie" komt bij meerdere vakken voor (bijv. Nederlands NE/V1, Bio/NASK V3) en moet worden toegepast bij het profielwerkstuk. De omschrijving van deze exameneenheid is "De kandidaat kan zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken in het kader van het sectorwerkstuk.". De exameneenheid "Vaardigheden in samenhang" komt bij meerdere vakken voor. Je moet vaardigheden uit de kerndelen(exameneenheden) van verschillende vakken in samenhang kunnen toepassen. De vestiging bepaalt welke docenten het profielwerkstuk beoordelen.						
Resultaat	Je profielwerkstuk wordt op twee onderdelen beoordeeld: -Werkstuk: wordt tenminste beoordeeld op inhoudelijke kennis, proces en vormgeving -Presentatie: wordt tenminste beoordeeld op inhoudelijke kennis en vormgeving Beide onderdelen moeten minimaal voldoende worden afgerond. Het beoordelingsmodel wordt door de vestiging opgesteld en moet door de examencommissie vmbo zijn vastgesteld. Het beoordelingsmodel wordt vooraf met de leerlingen gedeeld zodat zij weten waarop zij beoordeeld worden.						
Methode	Profiel Groen, profielmodules en keuzevakken: platforms vmbo						

Vak	Groen Profielmodule
Leerjaar	3
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	**Naam schoolexamen**	**Leerjaar**	**Exameneenheden:** ***wat moet je kennen en kunnen?***	**Omschrijving lesstof:** ***Wat ga je hiervoor doen***	**Toetswijze**	**Duur**	**Weging**	**Beoordeling**	**Herkansbaar**
SE-GRN-GL-PM2	PM2 Tussen productie en verkoop	3	2.1 Voedingsmiddelen uit de groene sector adequaat en verantwoord hanteren, verwerken, bereiden en bewaren. 2.2 In de groene sector geproduceerde producten selecteren, verpakken en transport klaar maken. 2.3 Een voorraadbeheersysteem gebruiken, bestelopdrachten in ontvangst nemen en verwerken tot een order en goederen klaarzetten voor verzending.	Je kan: GR/2.1 - grondstoffen bewerken en bereiden tot houdbare producten. - de kwaliteit van het proces en het product bewaken. - aan de hand van een recept een product bereiden. - een maaltijd samenstellen en de gemaakte keuze van de samenstelling motiveren. - een product voorzien van informatie. GR/2.2 - op beargumenteerde wijze producten selecteren. - producten volgens voorschrift verpakken voor transport. - passende verkoopkanalen kiezen bij de verkoop vanaf de producent. GR/2.3 - bestelopdrachten en inkomende goederen in ontvangst nemen, bevestigen en verwerken. - een voorraadbeheersysteem gebruiken. - mutaties doorvoeren in een voorraadbeheersysteem. - orders klaarzetten voor verzending.	ST/PO	120 min.	Cijfer	1	Ja
SE-GRN-GL-PM3	PM3 Vergroening stedelijke omgeving	3	3.1 Een ontwerp maken voor de inrichting van een groene ruimte met planten en dieren. 3.2 Een ontwerp voor een groene ruimte met planten en dieren realiseren. 3.3 Een groene ruimte onderhouden en beheren. 3.4 Anderen informeren over het belang van planten en dieren en over de herkomst van natuurlijke producten.	Je kan: GR/3.1 - een ontwerptekening maken voor een groene ruimte met daarin een groen object. - een ontwerptekening lezen en gebruiken. - inovatieve ontwikkelingen toepassen in een ontwerp van een groene ruimte. - een huisvesting voor dieren en een kooiverrijking ontwerpen en de gemaakte keuzen toelichten. GR/3.2 - aan de hand van een tekening een ruimte inrichten. - met behulp van instrumenten en apparaten schattingen en metingen uitvoeren om een ontwerp te realiseren. - op basis van een beplantingsplan een ruimte beplanten. - een huisvesting en een kooiverrijking voor dieren realiseren. GR/3.3 - een onderhoudsplan opstellen en uitvoeren. - dieren huisvesten, voeren en verzorgen en daarbij rekening houden met het welzijn van dieren. - groei- en productievoorwaarden toepassen voor landbouwgewassen in een stedelijke omgeving. - door middel van onderzoek aantonen of water veilig is voor gebruik door planten en dieren. GR/3.4 - informatie geven over de functie en het belang van planten en dieren. - informatie geven over de herkomst van natuurlijke producten. - informatie geven over innovatieve ontwikkelingen in een stedelijke omgeving.	ST/PO	120 min.	Cijfer	1	Ja
	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. De leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt, dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets.								

opmerking	Iedere profielmodule wordt afgesloten met een toets waarin theoretische en praktische vragen gevraagd worden, de behaalde punten opgeteld leveren 1 cijfer op. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak **(PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: (SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL Bij de herkansing wordt gebruik gemaakt van een andere versie dan de oorspronkelijke afgenomen versie. De stage in klas 3 en klas 4 wordt georganiseerd door het vak LOB
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs en/of lesmateriaal van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum) profiel Groen druk 2016 of 2020

Vak	KV02 Tuinontwerp en -aanleg
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV02	KV Tuinontwerp en -aanleg	4	2.1 oriëntatie op ontwerpen en aanleggen van tuinen. 2.2 tuinen ontwerpen en aanleggen. 2.3 werkzaamheden opleveren	GR/2.1 Je kan: - diverse tuinstijlen herkennen en benoemen - tuintrends herkennen - een opdracht aannemen - een eenvoudig ontwerp maken - plantrubrieken en aanlegmaterialen toepassen in een ontwerp - een begroting opstellen voor het ontwerp GR/2.2 - het ontwerp omzetten in een werktekening met behulp van een digitaal tekenprogramma - een werktekening lezen - een beplantingsplan maken - gereedschappen en materialen voor de aanleg gebruiken en onderhouden - de meest voorkomende grondsoorten herkennen en bewerken - aan de hand van een tekening (een deel van) het ontwerp aanleggen - de werkzaamheden op een milieubewuste wijze uitvoeren GR/2.3 - het resultaat van zijn werkzaamheden opleveren - de werkzaamheden en werkwijze evalueren met de opdrachtgever - herstelwerkzaamheden uitvoeren in kader van de gegeven opdracht - een bijbehorend onderhoudsadvies opstellen	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of het lesboek Tuinontwerp en -aanleg van De Groene Wereld (voorheen het Ontwikkelcentrum)							

Vak	KV04 Bloemwerk
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV04	KV Bloemwerk	4	4.1 Bloemwerk maken: 4.2 winkelproducten inpakken: 4.3 symboliek gebruiken in een bloemarrangement 4.4 in opdracht een bloemstuk maken:	GR/4.1 Je kan: - levend materiaal verzorgen bij binnenkomst - een handgebonden boeket korenschoof maken - een draadgebonden bloemwerk maken - de meest voorkomende snijbloemen herkennnen en benoemen GR/4.2 - verschillende winkelproducten op diverse wijzen inpakken en het juiste verpakkingsmateriaal kiezen - op basis van instructies een kaartje schrijven en toevoegen GR/4.3 - een bloemarrangement maken en symboliek gebruiken GR/4.4 - een klantgesprek voeren over een opdrachte voor een bloemstuk - prijsberekeningen maken - aan de hand van de opdracht een bloemstuk maken - het resultaat aan de klant tonen - controleren of de opdracht naar wens is uitgevoerd - het bloemstuk inpakken - de werkplek schoonmaken	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja

opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht programma Groen GL**
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Bloemwerk van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).

Vak	KV05 Groene vormgeving en styling
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV05	KV Groene vormgeving en styling	4	5.1 vormgeven. 5.2 technieken gebruiken combineren bij de vormgeving van een plantaardig product 5.3 een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen. 5.4 een plantaardig product vormgeven vanuit een kunsthistorisch perspectief 5.5 een stijlkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur.	GR/ 5.1 Je kan: - principes van kleurenleer gebruiken - symbolische betekenis van kleur benoemen - kleur in verband brengen met de seizoenen - onderscheid aangeven tussen geometrische vormen en organsiche vormen - beeldbeeldbegrippen toepassen - onderscheid aangeven tussen structuur en textuur GR/5.2 - een ondergrond maken - een eigen ondergrond ontwerpen en uitvoeren - decoratietechnieken gebruiken - een blad- en conifeerbekleding maken GR/5.3 - een plantaardige en natuurlijke vorm schetsen - een bloemwerk en plantaaridig arrangement schetsen - een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen - een plantaardig product presenteren en de gemaakte keuzes toelichten GR/5.4 - zich oriënteren op vorm en functie van bloemen en bloemwerk door de eeuwen heen - een plantaardig product vormgeven vanuit kunsthistorisch perspectief - een plantaardig product presenteren en de gemaakte keuzes toelichten GR/5.5 - verschiilende doelgroepen beschrijven en een relatie leggen tussen doelgroep en stijl - in een presentatietechniek verschillende stijlen verbeelden - zich (vanuit kunsthistorisch perspectief) oriënteren op verschillende inrichtingsstijlen - aan de hand van een programma van eisen een stijlkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur - het product presenteren en de gemaakte keuze toelichten	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Groene vormgeving en styling van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	KV08 Het houden van dieren
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV08	KV Het houden van dieren	4	8.1 diersoorten en rassen herkennen en benoemen. 8.2 huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen. 8.3 dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren.	GR/8.1 Je kan: - gangbare rassen herkennen en benoemen - de belangrijkste raseigenschappen herkennen en beschrijven - een signalement opstellen van een ras - een relatie leggen tussen de uiterlijke kenmerken van het dier, de raseigenschappen en zijn natuurlijke leefomgeving - exterieuronderdelen van het dier herkennen en beschrijven - anderen adviseren en informeren over rassen en raseigenschappen GR/8.2 - voor verschillende dieren de huisvestingsvorm herkennen en beschrijven - voor- en nadelen noemen van verschillende huisvestingsmaterialen in realtie tot het te huisvesten diersoort - controleren of een hok, een stal en een kooi voldoet aan de huisvestingseisen voor het betreffende diersoort - een hok, een stal en een kooi volgens de huisvestingseisen inrichten - de klimaateisen in een hok, een stal en een kooi controleren en aanpassen - een ethogram maken en beoordelen - advies geven bij de huisvestiging van dieren GR/8.3 - dagelijkse verzorgingswerkzaamheden uitvoeren - periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren - een voeradvies geven en informatie verstrekken over de gezondheid en de dagelijkse en periodieke verzorging van het dier	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Het houden van dieren van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	KV09 Gezonde dieren
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV09	KV Gezonde dieren	4	9.1 De basis van de voedingsbehoefte van dieren en de samenstelling van het voer een voeradvies opstellen 9.2 gezondheidscontrole uitvoeren en hygiënisch werken 9.3 het dier in verschillende levensfasen en productiecycli verzorgen 9.4 omgaan met dieren en hun gebruiksdoel(en) herkennen	GR/9.1 Ja kan: - diverse voersoorten herkennen en benoemen - voeretiketten lezen en interpreteren - rantsoenberekeningen maken gelet op de productiefase en de conditie van het dier - voorraadberekeningen uitvoeren - voer en watervoorzieningen herkennen en voor- en nadelen benoemen - reparaties aan voer- en watervoorzieningen uitvoeren - voer en water aan dieren verstrekken GR/9.2 Je kan: - gezondheidskenmerken van dieren herkennen en benoemen - aan de hand van gezondheidskenmerken de gezondheid van het dier controleren - de conditiescore van het dier bepalen - preventieve gezonehdismaatregelen uitvoeren - hygiënemaatregelen toepassen - wettelijke maatregelen met betrekking tot indentificatie in registratie van dieren benoemen - hygiënische maatregelen bij geboorte benoemen en toepassen GR/9.3 - de levenscycli en productiecycli van het dier herkennen en benoemen - de specifieke behoefte van het dier tijdens de verschillende levensfasen en productiecucli beschrijven - de omgeving controleren en beoordelen en volgens de norm inrichten, rekening houdend met de levensfase en de productiecycli van het dier - verschillende fase van de voortplantingscyclus benoemen en herkennen - erfelijkheidsregels benoemen GR/9.4 - dieren op de juiste manier benaderen, vangen, fixeren en hanteren - uiterlijke kenmerkeen van het dier in relatie tot gebruiksdoel(en) herkennen en benoemen - exterieuronderdelen van het dier in realtie tot gebruiksdoel(en) beoordelen	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**						
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Gezonde dieren van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	KV11 Voeding: hoe maak je het?
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV11	KV Voeding: hoe maak je het?	4	11.1 ontwikkelingen in de levensmiddelenbranche en de voedingsmiddelenindustrie beschrijven en hier op eenvoudige wijze op inspelen. 11.2 grondstoffen verwerken en bereiden tot een kwalitatief goed halffabricaat of eindproduct. 11.3 een voedingsadvies geven. 11.4 de kwaliteit en voedselveiligheid van voedingsmiddelen beoordelen en bewaken	GR/11.1 Je kan: - schaarste, overproductie en verspilling van voedsel in de (groene) (wereld)markt benoemen voorbeelden van nieuwe aandachtsgebieden in de levensmiddelenbranche en de voedingsmiddelenindustrie benoemen en verklaren - voorbeelden van nieuwe technologieën in de voedingsmiddelenindustrie benoemen - verschillende voedingstrends herkennen, denk aan vegetarisch, kant en klaar, biologisch eiwitrijk, koolhydraatarm GR/11.2 - gebruikelijk materiaal en strandaardapperatuur bedienen en onderhouden - werken volgens procedures, receptuur en voorschriften - aan de hand van onderzoek een 'nieuw' product ontwikkelen en bereiden wat pas binnen een bepaalde voedingstrend - product en procesvariabelen toepassen (denk hier bijvoorbeeld aan bereidinstijd, temperatuur, veranderde samenstelling) - het geproduceerde product adequaat opslaan en bewaren denkend aan de juiste opslag condities voor (gezonserveerde) opslag - de houdbaarheid van grond- en hulpstoffen en gereed product bewaken GR/11.3 - informatie van een etiket aflezen en interpreteren - informeren over producteigenschappen - aan de hand van een etiket bepalen of voeding geschikt en verantwoord is voor een bepaalde doelgroep -een voedingsadvies geven aan een individu of een bepaalde doelgroep GR/11.4 - de kwaliteit van voeidingsmiddelen en non-alcoholische dranken bepalen en beoordelen (oranoleptisch onderzoek) -mogelijke gevolgen van dier- en plantziekten op voedselveiligheid benoemen en verklaren -aspecten uit warenwetgeving en HACCP benoemen en uitleggen - werken volgens de richtlijnen van de warenwetgeving en HACCP tijdens de productie van voedingsmiddelen	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**					
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Voeding: hoe maak je het? van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	KV12 Groene Zorg
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV12	KV Groene Zorg	4	12.1 oriëntatie op zorgboerderijen. 12.2 in een zorgboerderij planten en dieren verzorgen, hygiënisch werken en een individu en groep instrueren, motiveren en helpen 12.3 toezien op welzijn van dieren.	GR/12.1 Je kan: -functie en aard vam een zorgboedrij typeren - de doelgroep en de werkzaamheden op een zorgboerderij karakteriseren - motieven, voor- en nadelen benoemen voor het uitoefenen van zorg als neventaakvak een (van oorsprong) agrarisch bedrijf GR/12.2 -Planten verzorgen - dieren voeren en verzorgen - aandachtspunten noemen en een advies uitbrengen over veilig en hygiënisch werken op een zorgboerderij - voor een bepaalde doelgroep informatiemateriaal ontwikkelen over de verzorging van planten en dieren - de logistiek voorbereiden en een planning maken - derden instrueren, motiveren en ondersteunen bij de verzorging van planten en dieren - de activiteit met een individu en een groep afsluiten GR/12.3 - handelen naar de vijf vrijheden van een dier - een individu en een groep instrueren en begeleiden tijdens het werken met dieren	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**						
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Groene zorg van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	KV13 Natuurlijk groen
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV13	KV Natuurlijk groen	4	13.1 argumenten noemen voor agrarisch natuurbeheer 13.2 aanpassingen benoemen en toepassen ter bescherming van de wilde flora en fauna rekeninghoudend met wet- en regelgeving 13.3 aanpassingen benoemen en toepassen ter bevordering van diversiteit aan wilde flora en fauna 13.4 kleine voorzieningen voor dieren treffen ter bevorderingen van het aantal wilde soorten 13.5 in de bedrijfsvoering aanpassingen aan gebouwen benoemen en toepassen, ter bescherming en bevordering van het aantal erfvogels	GR/13.1 Je kan: - voorbeelden van agrarisch natuurbeheer benoemen - motiven, en voor- en nadelen benoemen voor de uitvoering van agrarisch natuurbeheer GR/13.2 - maatregelen benoemen en toepassen gericht op het beschermen van wilde fauna in het agrarisch landschap - maatregelen benomen en toepassen gericht op de bescherming van wilde flora in een agrarisch landschap GR/13.3 - in het bedrijfsplan maatregelen benoemen voor de bevordering van biodiversiteit en dit toepassen. - landschapselementen benoemen en toepassen ter bevordering van biodiversiteit GR/13.4 - gangbare nestkasten benoemen en toepassen in het agrarisch landschap - gangbare voorzieningen voor insecten benoemen en toepassen - gangbare voorzieningen voor zoogdieren benoemen en toepassen Gr/13.5 - algemene erfvogels in het agrarisch landschap benoemen en daarbij gebruik maken van een vogelgids - aanpassing aan gebouwen ter bescherming en bevordering van het aantal soorten erfvogels benoemen en toepassen - schade veroorzaakt door erfvogels herkennen en door aapassingen in de bedrijfvoering voorkomen	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Natuurlijk groen van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	KV16 Actief in de natuur
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV16	KV Actief in de natuur	4	16.1 recreatieve activitetien in de natuur actief organiseren en begeleiden 16.2 recreanten informeren over het natuurlijke werkterrein, haar uitdagingen en gevaren en maatregelen noemen om (persoonlijke of materiële) schade door natuurkrachten te beperken 16.3 in samenhang met andere gebruikers en beroepsbeoefenaren in de natuurlijke omgeving, de natuur optimaal en duurzaam gebruiken	GR/16.1 Je kan: - een overzicht maken van mogelijke recreatieve activiteiten in de natuur, gecategoriseerd per doelgroep - sportieve en recreatieve groepsactiviteiten voorbereiden - sportieve en recreatieve groepsactiviteiten in de natuur op veilige wijze begeleiden - instructies geven den deelnemers activeren en motiveren -activiteiten uitvoeren en begeleiden, rekening houdend met de belangen van andere gebruikers van de natuurlijke omgeving GR/ 16.2 - ter voorbereiding om een recreaieve activiteit, deelnemersinformeren over de gevolgen van wisselende meteorolische omstandigheden - natuurkrachten onderscheiden en gebruiksmogelijkheden en gevaren daarvan benoemen - tijdens begeleiding van een recreatieve activiteit, kennis over aldaar aanwezige planten, dieren en bodem overdragen op de deelnemers GR/16.3 -wilde planten herkennen die te gebruiken zijn voor voedselbereieidng of een genezende werking hebben - natuurlijk materiaal inzetten voor het maken van (gebruiks)voorwerpen en onderkomen - navigeren in de natuur, gebruikmakend van zowel natuurlijke als technische hulpmiddelen - in het natuurlijk werkterrein onderhoudstaken verrichten ten behoeve van de recreatieve activiteiten	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**						
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Actief in de natuur van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	KVEO5 Ondernemen
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KVEO5	KV Ondernemen	4	K/EO/ 5.1 Jezelf als ondernemer beschrijven K/EO/5.2 Een marketingplan maken K/EO/5.3 Een (eenvoudig)financieel plan maken K/EO/5.4 het uitvoeren van het ondernemingsplan	K/EO/5,1 Je kan: 5.1.1 persoonlijke gegevens noemen 5.1.2 persoonlijke motieven noemen 5.1.3 persoonlijke kwaliteiten noemen 5.1.4 de keuze voor de ondernemeningsvorm motiveren K/EO/5.2 5.2.1 het doel van de onderneming noemen 5.2.2 de markt beoordelen 5.2.3 een marketingmix ontwerpen en toepassen 5.2.4 inkoop-en verkoopbeleid toepassen K/EO/5.3 5.3.1 een investeringsplan maken 5.3.2 een financieringsplan maken 5.3.3 een exploitatiebegroting maken 5.3.4 een liquiditeitsbegroting maken 5.3.5 de haalbaarheid van het plan beoordelen. K/EO/5.4 5.4.1 het ondernemingsplan uitvoeren 5.4.2 een resultatenoverzicht presenteren 5.4.3 de uitvoering nabespreken en evalueren	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**						
methode	Vonk arrangement, wikiwijs en/of leverancier lesmateriaal voor profiel Economie en Ondernemen (E&O)							

Vak	KV Paard & welzijn
Leerjaar	4
Cohort	2025-2027
Leerweg	GL

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-GL-KV21-A	KV Paard & Welzijn	4	GR/21.1 De leerling heeft kennis van de drie fysiologische domeinen van een paard en kan de invloed van de fysiologische domeinen op de mentale staat van het paard onderzoeken, beoordelen en aanbevelingen doen mbt optimalisatie. GR/21.2 De leerling heeft kennis van het natuurlijk gedrag van een paard en kan de invloed van de leefomgeving en interactie met soortgenoten onderzoeken en beoordelen GR/21.3 De leerling heeft kennis van het natuurlijk gedrag van een paard en kan de invloed van de leefomgeving en interactie met soortgenoten onderzoeken en beoordelen GR/21.4 De leerling kan een eenvoudig trainingsplan creëren en uitvoeren voor gedragsaanpassing bij een paard, met correct gebruik van Leertheorie	**GR/21.1** -De leerling kan de hoeveelheid ruwvoer en krachtvoer berekenen, verstrekken en controleren op kwaliteit. -De leerling kan de watergift beoordelen op kwaliteit, kwantiteit en de manier van verstrekken -De leerling kan de huisvestiging van een individueel paard beoordelen aan de hand van het soorteigen gedrag van paarden -De leerling kan de gezondheid en de BCS en van een paard beoordelen -De leerling kan aanbevelingen opstellen voor optimalisatie van de huisvesting van een individueel paard, met positief effect op de mentale staat van het paard. . **GR/21.2** -De leerling kan verbanden leggen tussen de interactie tussen mens en paard en de invloed van deze interactie op de mentale staat van het paard. -De leerling kan de juiste houding aannemen om een veilige en positieve interactie te creëren met het paard -De leerling kan zijn stem zo gebruiken dat dat bijdraagt aan een positieve interactie -De leerling heeft de kennis en vaardigheden om bekwaam om te gaan met een paard -De leerling kan beoordelen of de interactie met soortgenoten van een individueel paard voldoende is om chronische stress te voorkomen. **GR/21.3** -De leerling kan risico's van natuurlijk gedrag van een paard voor mensen inschatten en een zo veilig mogelijke interactie creëren. -De leerling heeft inzicht in de mentale capaciteit en mentale staat van een paard en kan hier passend mee omgaan. -De leerling kan aangeven wat habituatie, desensitisatie, kalmerende signalen, klassieke conditionering en operante conditionering, LIMA en LIFE is. **GR/21.4** -De leerling kan een stiumulus kiezen en deze omzetten in een cue voor het gekozen gedrag. -De leerling kan shaping toepassen tijdens het leerproces van het paard, passend bij het individu -De leerling kan tijdens de training zijn kennis en vaardigheden over het leervermogen van een paard en de interactie tussen mens en paard toe. -De leerling kan over het leerproces van het paard waken door de kleinste poging te belonen en waar nodig stappen terug te zetten in de training. -De leerling kan het trainingsplan evalueren en aangeven of het trainingsdoel behaald is. -De leerling kan een aanbeveling voor vervolgtraining formuleren	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja

opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. L eerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor de toets. De combitoets vormt één cijfer, de toets bestaat uit theoretische en praktische vragen. Het beroepsgericht vak groen voor de gemengde leerweg bestaat uit: -profielvak (**PV**) groen bestaande uit 2 profielmodules en een CSPE -2 keuzevakken (**KV**, keuzevakken die de vestiging aanbiedt) Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak wordt in de gemengde leerweg 1 eindcijfer berekend; een combinatie-eindcijfer beroepsgericht vak groen. Dit cijfer wordt als volgt berekend: **(SE KV1+SE KV2+eindcijfer PV x 2): 4 = (combinatie) eindcijfer beroepsgericht prog. groen GL**
methode	Lesboeken paard.nl; Keuzevak Paard & Welzijn